

[O. Andersen.]

de gennem Aarene har tilkæmpet sig. Den tror jeg nu alligevel ikke paa. Men lad os se lidt nærmere paa Forholdene for at klare, hvorledes Udviklingen har formet sig for Arbejderne.

Jeg vil da begynde med en Omtale af den stigende Produktion indenfor Industrien. Den Rationalisering, der finder Sted indenfor Produktionsvirksomhederne, har jo først og fremmest det Formaal at spare menneskelig Arbejdskraft, dels gennem arbejdsbesparende Maskiner og dels ved at lægge Virksomheder indenfor beslægtede Brancher sammen. At disse Bestræbelser ganske naturligt maa befordre Arbejdsløsheden, ligger lige for. Men dertil kommer yderligere, at Tilgangen til Arbejdererhvervene er betydeligt større end Afgang. Forholdet maa derfor ganske naturligt blive det, at hvis Producenten ikke er i Stand til at skaffe sig en større Afsætning, enten derved, at hans Kunder bliver mere købedygtige, eller derved, at han skaffer sig nye Kunder, saa maa Rationaliseringen naturnødvendigt manifestere sig i forøget Arbejdsløshed. Den Omstændighed, at Arbejdsløshedstallet stiger, behøver derfor ikke at betyde, at de mange Erhvervsvirksomheders Økonomi er blevet angrebet, en Forøgelse af Arbejdsløshedstallet kan endog betyde det modsatte, nemlig, at Virksomhederne ved en udvidet Rationalisering har underbygget deres Økonomi. Hvor stærkt man er i Stand til at overflødiggøre menneskelig Arbejdskraft, har Dr. polit. Jørgen Pedersen for nylig været inde paa, og efter at have foretaget en Undersøgelse indenfor Virksomheder, der omfattede 64 000 Arbejdere, en Undersøgelse, hvorved han har været i Stand til at konstatere Produktionsmængdens Stigning og Arbejderantallets Stigning, er han kommet til det Resultat, at medens Produktionen fra 1922 til 1929 er steget med 50 pCt., er Arbejderantallet i disse Virksomheder kun steget med 20 pCt.

Denne Udvikling, hvor Rationaliseringen, hvor Maskinerne i stærkere og stærkere Grad overflødiggør menneskelig Arbejdskraft, kan man imidlertid ikke gaa imod, selv om det samfundsmæssigt set maa betragtes som en Ulykke, naar Arbejdsløshedstallet viser os, at der stadig er flere og flere, for hvem det bliver umuligt at skaffe sig lønnende Beskæftigelse.

Hvis det nu blot var for at pege paa denne Udvikling, for at give Udtryk for den Erkendelse, at en Løsning af dette Spørgsmaal trænger sig paa, at f. Eks. Industriraadet og en Række reaktionære

Blade i den senere Tid er begyndt at beskæftige sig netop med Arbejdsløsheden, vilde der kun være Grund til at glæde sig derover. Men saadan er det jo ikke, Nej, ogsaa Arbejdsløshedstallet skal bruges politisk, bruges til at skabe Modløshed og Forstemthed i Befolkningen og derigennem Uvillie mod den siddende Regering. Med dette for Øje har vi, som sagt, i den senere Tid set reaktionære Blade, tilskyndet dertil af Industriraadet, fortælle deres Læsere om den katastrofalt voksende Arbejdsløshed indenfor Industrien, der var ved at affolke vore Virksomheder og derved bebude det nær forestaaende Ragnarok, det, der efter de paagældende Blades Mening maa komme, naar Landbruget og de andre Erhvervsvirksomheder om kort Tid maatte give op. Anden Aarsag end en rent politisk kan jeg nemlig ikke finde i den af Industriraadet under 15. September fremsendte Skrivelse til Befolkningen, hvori man gør opmærksom paa, at Arbejdsløshedstallet indenfor Industrien er steget med ca. 40 pCt. i Forhold til Arbejdsløsheden i Fjor. Lad os se lidt paa, hvad disse 40 pCt. flere arbejdsløse end i Fjor betyder for Industrien, og om Industriraadet virkelig har Ret i den Betragtning, det vil have os til at gaa paa: at disse 40 pCt. betyder en stærk Affolkning af Industrivirksomhederne.

Vi maa saa have fat i Statistisk Departements Opgørelser over Antallet af Arbejdere og arbejdsløse indenfor de forskellige Erhverv. Departementet inddeler sin Statistik i 4 Grupper, den første omfatter Bygningsindustrien, den næste „anden Industri m. v.“, den tredje Handelen og den fjerde Arbejdsmandene. Den Kategori, vi maa regne med her, er naturligvis „anden Industri m. v.“. Det viser sig da, at den 1. Juli i Aar var der her i Hovedstaden 74 181 Arbejdere indenfor disse Erhvervsvirksomheder, og deraf var 15,1 pCt. arbejdsløse; for Provinsen var der anmeldt 62 577 Arbejdere, og heraf var 12,7 pCt. arbejdsløse. Dette giver tilsammen ca. 19 150 arbejdsløse indenfor denne Gruppe. Ved samme Tid i Fjor var de arbejdsløses Antal 14 130, saaledes at der altsaa er sket en Forøgelse med 5 020. Da imidlertid Antallet af tilmeldte Arbejdere er steget med 2 070, vil det sige, at den Arbejdsstyrke, Industrien beskæftigede paa det Tidspunkt, da Industriraadet foretog sine Beregninger, kun var formindsket med 2 950, eller med ca. 2,2 pCt. Altsaa den 40 pCt. Opgang i Arbejdsløsheden har manifesteret sig ved en Nedgang i Antallet af beskæftigede Arbejdere paa ca. 2,2 pCt.